

זמן תפס"ן

זמן תפס"ן מכוון למקצב הזמן של הנוער,
ומהווה במה לאפשרות הופעתו של שיח חדש
שז'אק לאקאן כינה "הכאב של הנוער"

נספח לגיליון 01 |

מבירא עמיקתא לאיגרא רמא | אפריל 2018

מבירא עמיקתא לאיגרא רמא: איגרות שנשלחו לג'יאפ דיון	2 אפרת קפלן, יונתן לוי, חגית אלדמע, מוניב סבית (לא נשלח), רשף כץ, תום מרגלית, אלעד לוי (לא נשלח), רויטל יצחקי
ועוד...תגובות נוספות פנימית של חברי תפס"ן	7 מרסלה ברוסקי, דיאנה ברגובוי, גבריאל דהאן, זיו נוימן, רויטל יצחקי, יהונתן דהן

זמן תפס"ן הוא כתב העת של עמותת תפס"ן: תחנה פסיכואנליטית לנוער

עורכים: עמרי ביכובסקי, אילנה רבין

שותפים לעריכה: גבריאל דהאן, אפרת קפלן

מבִּירָא עֲמִיקָתָא לְאִיגָרָא רָמָא

בחלק זה של הגיליון מפורסם מקבץ איגרות שנשלחו לג'אפ דיון, באמצעות מזכירות הג'אפ על ידי כמה חברי תפס"ן, כתגובה לדברי נאצה שהופיעו, על גבי הג'אפ-דיון כלפי חברי תפס"ן כ"קהילה שלמה". הג'אפ הודיע בתגובה בשבוע שעבר כי החליט שלא לפרסם אותם על גבי ג'אפ-דיון. הנה האיגרות כלשונן באיגרא רמא (האיגרות נשלחו לג'אפ-דיון בין התאריכים 2-4 באפריל 2018):

לעורכי זמן תפסן ,

אבקשכם לפרסם את פנייתי המצורפת שנשלחה ביום שני לחברים בתפסן כלשונה. החלטת מזכירות הגיאפ שלא לפרסמה, לבקשתי, בגיאפ דיון, מן הטעם הפורמאלי שאינני חברה רשומה בגיאפ, מעוררת עבורי בהכרח מחשבה על האקט שנדרש מול "צנזורה פורמאלית" זו, שאיננה אלא סימפטום של המתרחש במה שאמורה להיות הקהילה הפסיכואנליטית בישראל.

אני רואה בהחלטה זו מופע נוסף שחושף את מה שציינתי בסיפא לדברים המצורפים, לפיהם ה"עוול" אינו נמצא אצל האחר, ואינו נחלתו של השליט, וכי ההגנה על ה"דמוקרטיה" או "חופש הביטוי" יכולות להיות סיסמאות ריקות. מפתיע שהדבר מופיע במערומוי דווקא במקום בו חשב פרויד שניתן להשיב למילה את כבודה ובו הופנתה לא מזמן קריאה על ידי מילר למען הדמוקרטיה על ידי אלו שיודעים את ה"סוד" כי הנפשי הוא החברתי. לאקאן ציין בנאום לקתולים כי "ישנו העולם, אבל הוא מטונף". מכאן שההחלטה הפורמאלית עצמה, היא ניקיון כפיים רק לכאורה, שכן הפורמאליזם מגלם את הדחייה של ידידינו הזה, הנפשי, מבמת העולם, באופן שמותיר אותו ללא הנפשי, אבל גם ללא החברתי.

לחברי תפס"ן,

הובאה לידיעתי תלונה בלתי אפשרית של חברה בליאפ שמתייחסת לברכה של חבר תפס"ן לקוללה על אבי תכתובת ג'אפ-דיון. מדובר בתלונה בלתי נאמרת שאפילו צוללה כדי לשון הרע.

אני מציעה שמי שצתידה של הפסיכואנליזה בישראל מצטיק אותו יסקוף את אופן תלונתו שלו לאופן ביטוי כזה בתכתובת מוסדית של האסכולה הישראלית לפסיכואנליזה. זו אינה "עצומה" אלא תלכורת. שכן אפשר לחתום על עצומות למען הדמוקרטיה בצרפת ולתפס"ן לטובת מבקשי המקלט ונאצי השחיתות הפלסטינית, אין בכך כל סיכון, אבל קשה לשתוק כשהצולל נמצא בתוך מה שאמור להיות קהילה של אנליטיקאים.

זו תלונתי לדברים שממתנה לאישור מי שאישרה את ההודעה אליה אני מת"יחסת:

האם הגיאפ דיון הוא לירה ללשון הרע של אחד מחבריה? דברים בלתי מרוסנים שפורסמו ברבים אינם אלא הוקעה ושימה ללעז של הברכה הסיןאלאריית של אחד המכותבים, לקוללה אחרת, שבזאת הפכה את החבורה הדוממת, בהיעדר תגובה, לקבוצה שלא רק שאינה קולאליאית, אלא פועלת לפי לויקה של המון שסוכת את דמו של אחד עם בשתיקתה.

מחול לקבוצה השותקת מול הלעז ביחס לפרקטיקה של אחד מחבריה, אפשרי לקרוא לסטירת הפורום הזה, ולו רק בשל כך שסופו של השופק את דם חברו רשם וחקוק בדבר תורה והדבר מציג על חומרתו. דבר תורה זה אמור, בין היתר, לייצר את ה"מרחק" שמחפשת הכותבת לא בדבריה שלה, אלא בפיקוח של האחר אותו היא מאיישת בדבריה בעצמה. אם זהו תוצר של מה שהיא "אנליזה מפקחת" הרי שזו היא עצמה הולכת שולל.

הדברים נכתבים אך ורק מתוך דאגה לפסיכואנליזה במקום בו אנו חיים. יש כנראה כל מיני אופנים להבין את המרחק עליו כתב יהודה הלוי שהוא במלח וליבו במערב. מצידו, החיים לא נמצאים במקום אחר אלא במקום בו אתה חי, ובו מוטל על כל אחד לייצר את המרחק מן הנפשי (הוא החברתי) שהוא תמיד זר. קל להפסיד בעד מבקשי המקלט או נגד השחיתות השלטונית ואפילו לחתום על עצומות בעניינה של מוצמדת לבחירות בצרפת. אין בכך בעצם כל סיכון. יפי הנפש ה"נלחמים" על דמותה של הדמוקרטיה הם ממיילא ההמון החדש, שכן הם מניחים שהצולל נמצא רק אצל האדון ואין להם חלק בו. נראה שקשה יותר להכיר בצולל כשהוא בקרבת מקום, בתוך מה שאמור להיות "קהילה" של אנליטיקאים ולהגיב לכך.

אפרת קפלן

2 באפריל 2018

איגרת למוזכירת הגיאפ

אנל שלום,

ברצוני להביע את תמיכתי המלאה בדבריה של אפרת קפלן בעניין תלובת הנאצה של חברה הגיאפ לברכה שלח חברי גיאפ. כמו חברים אחרים, לרשל מינוי מבבז שקבלה חברת גיאפ. אני מבקש לראות את עצמי שותף לדבריה אני מוצא בדבריה של אפרת קריאה חזת אבחנה. הן ביחס לתלובתה של חברת הגיאפ והן ביחס לשתיקתם של חברי הפורום. אפרת כותבת: "דבר תורה זה כנראה אינו מנחה את האתיקה של הכותבת שמחפשת את ה"מרחק" לא בדבריה שלה, אלא בפיקוח של האחר אותו היא מאיישת בדבריה בעצמה". והרי לויקה זו שבה הדובר מרחיק מעצמו את האמירה וכמו שם אותה בפי האחר. שאותו הוא עצמו מאייש בדבריו.

האין זו אותה לוסיקה המטולמית המוקסמה שלקאן חילץ עבורנו מהסיונו של
תיאורטיקן ופרקטיקן. שמו נודע למעשה?

*J'ai le droit de jouir de ton corps, peut me dire quiconque, et ce droit, je l'exercerai,
sans qu'aucune limite m'arrête dans le caprice des exactions que j'ai le goût d'y
assouvir. [Ecrits 768-9]*

ובעברית:

"יש לי את הזכות להתענג על גופך, כל אחד יכול לומר לי, ולכות זו אומה, הלי
שם גבול שיצור אותי מלחמת העולם מתחמק לי להרוות באמצעות גופך".

ההתענלות הזו, שבה מדובר אומר לאקאן באותו הקשר, שולחת ידיה אל מה
שהנו האינטימי ביותר בסובייקט ומהווה התקפה על צנעתו [pudeur]. הצנעה אומר
ז'אק אלן מילר, היא מונח שהנו ההופכי של הבושה לאקאן מתאר את הצנעה
כתפוסה בצירוף נסיבותיה של ההווה קרי, מצדה האחד בסובייקט ומצדה השני
באחר. "חוסר הבושה של האחד": אומר לאקאן. "מתחלת את צנעתו של האחר".
העניין תלובתה של חברת הליאפ, חוסר הבושה שבגבריה מבאיש את הפורום שבו
היא פורסמה ובשתיקתם את חבריו.

יונתן לוין

איגרת למזכירת הג'יפ

שלום אנטי,

אני מבקשת לפרסם את הדברים הבאים:

עד להיתקלותי בדברי "הקולאז", רציתי להאמין שמדובר בצויות מומצאות. אך
לא. אכן צויות, שלא רק מכפיש את המברק אלא גם את מי שמודרכים על ידו
ומקיימים את נוכחות הפסיכואנליזה בארץ, בדרכם, אחד אחד, תחת הדרכה. כאשר
הדגש הוא על הדרכה ולא על פיקוח, כפי שנכתב על ידי "הקולאז" בתגובה לברכה
שלו, אחת מרבות, שנשלחו לקולאז אחרת על מניו מכבד בקהילה הפסיכואנליטית.
ולציקרה של ההכפשה: הוראה הינה עדות לכל דבר וצניין. והמברק, שיצא מקולאז,
צושה זאת כבר 30 שנה, אחת לשבועיים לקהל לא מבוטל, באיכות ובכמות. את
האורתודוקסיה אבקש לכן להשאיר בידי הכנסייה.

זו שאין בכוונה, אלא רק לדבר בשבח "המפוקחים", כנראה, כק צושה מדבריה
ומהתמקמותה, אף לה לצאת במשטמה פומבית. קהל עם וצדה.

אין הדבר מכבד את מה שנלחם על היות קיים כאסכולה ישראלית. אין הדבר
מכבד אותה, וודאי שלא את הקהילה. שאם זו היא רוח הדברים, הרי שהיא מבהירה
דבר אחד או אולי אפילו שניים לגבי "מצב הקהילה" הפסיכואנליטית בארץ.

דברי משטמה מולחי רסן וקהילה שמעיה בדממה.

ד"ר חלית אלדמא. חברת תפס"ן

בין ברכות לריצוי האב

הכותבת מדברת על מרחק, כשהרחוק שהיא מכירה הוא מרחק והקרוב שהיא מכירה הוא מרחק בצד זה שמדברים עליו הינו הרחוק והקרוב ללא מרחק. אך יוצא שהיא משתתת שכן, כך קורה לאדם שלא הסכים ללכת בדרכי הדו-פרצופיות ובריצוי דרכים בהם הולכים רוב הבריות.

בריות אלה, שלהבדיל מהם, הוא זה שצדק בצמח בלתי נראה וניסה לחולל שינויים תוך כדי שקדנות ונאמנות לחבריה הלאומים. אני אחד מהשומעים הקבוצים שלו. המקרים שהציג בפניי ובפני חבריי אמרו צטים ומילאו את מחברותינו, ושדברי החוכמה שלו "מוליכים" אותי עד כדי כך שתהיתי ושאיתי את עצמי מה לדברי ברכות ולחיסול החשבונות הקשורים להיסטוריית האיבה שמנסה מזה שנים וללא הרף לפאזל בו ובאנליזנטים שלו. אני אחד מבני ה "קהילה" שמנסה לנהל שיש מסלול אחר. מוניה סבית

במאמרו אור-פאשיזם¹ של אומברטו אקו מופיעות שתי צורות הוקעה שכמעט בכל קבוצה אנו נתקלים בהם תדיר. האחד הוא כמובן החשד בדברים או מעשים שמכורח היותם שונים או שאינם מתיישבים עם האחר הגדול עשויים להיות איום על טהרתו עבור האחר, ואיום זה תמיד גורר קריאות ל"נורמליזציה". השני הינו זיהוי חבר כזר מאיים, נלוז או נלעג ולסמנו כמסוכן. בקרב ילדים ונוער שאלת הדומה-שונה תמיד על הפרק שכן היא שזורה באופן בלתי ניתן להתרה בשאלת ההתפתחות, ואפילו ניתן לתהות אם צורת הטיפול של כל אחד בה אינה בעצם אמת-מידה יפה לגבול שבין נעורים לבגרות. כך או כך, במעמד של ברכות ובקרב אלו שאמורים להכיר בזרותם המובנית, הייתי מצפה ללוגיקה שלא קורסת עד כדי כך שחייבת ליצור מו-זר רק בשם איזשהו אב חורג.

רשף כץ

בעקבות הקול הקורא עלתה בי מחשבה שאם אנחנו עוסקים בדאגה הדחופה ליחס שיש בין הדיסקורס האנליטי לקשר החברתי המתכונן תחתיו (קהילה קולגיאלי, נגיד), אנחנו עוסקים אפוא ישירות בנו עצמנו, כלומר, שכבר בניסוח השאלה כזו אנחנו נמצאים במקום אחר מאשר זה של מה שעורר את המהומה.

בין הדיבור לכתיבה, ביחס הנוצר בין אקט השיום לבין האות מופיע מה שהוא Proper Name². כלומר, אפשר לראות זאת כך, שכן הראוי שיופיע Proper Name עבורנו, כלומר, שבעבודה האנליטית, ביצירת היחס הזה באופן הולם Proper Name, ייווצר שם ראוי לבעליו.

הבעיה הוואטספית, האינטרנטית והדיגיטלית, כלומר, ההמוניות הרודפנית העומדת מאחורי מדיומים שכאלה, לא סתם מסתייעת בקפריזיות האינטרנטית למטרותיה ההמוניות. יש כאן שאלה של יחס, של התיווך שבין לבין, של המדיום דרכו אנו נגישים לשאלת היחס בין הדיסקורס לקשר החברתי המתכונן באמצעותו. זה אינו עניין חברתי מה שהופך את החברתי לבלתי נסבל הזה שהוא כיום, ונראה לי כי שום ישועה פוליטית אינה עומדת על הפרק בעניין זה. כמו שנאמר כבר בסמינר מקום, מה שאולי יכול לשאת את ההתפרצויות הללו (לעמוד בפרץ), הוא מעטפת סמלית חזקה, יחס מוחזק בתוך הדיסקורס, של אלה המחזיקים באוריינטציה הלאקאניאנית. משהו שאולי קשור במסורת.

תום מרגלית

¹ Eco, U. (1995). Ur-Fascism. The New York Review of Books 42, (11), 4. <http://www.ask-force.org/web/Fundamentalists/Eco-Ur-Fascism-1995.pdf>

² סמינר 9, ההזדהות, שיעור מה 20.12.61.

על העדה

אינני חבר בג'יאפ ולכן איני חשוף לתכנים המתרחשים בג'יפ-דיון. בכל זאת ברצוני לומר כמה מילים ביחס לתוכן ולצורה של התכתבות שהופנתה כלפי מי שהוא לי גם מורה וגם אנליטיקאי. חוכמה היא לא חטא, בטח לא במחוזותינו. ישנו עולם אפשרי בו אדם יכול להיות גם חכם וגם אנליטיקאי. מכל אחד שרואה עצמו אנליטיקאי בדרך (זה השם שאני נתתי לתקופת הביניים הזו שכנראה תמשך מרבית חיי עד שאהפוך לאנליטיקאי) נדרש לא לעוף על עצמו יותר מידי (מה שנקרא לחוש את עצמו) כשהוא בעמדת האנליטיקאי. הכוונה זו נכונה הן באשר למורה זה שלי, ובאשר לאחרים הנוטלים על עצמם מלאכה זו. אני תלמידו הרבה שנים, ומוצא כי לימודו הינו עדות שלו עצמו על התיאוריה הפסיכואנליטית ועל הקליניקה שעושה בה כל הזמן שמות. על כך יש להוסיף את הצגות המקרה שהוא מקיים כל השנים הללו, שהינן עדות לכל דבר על עבודתו הקלינית. באשר לעדות אליה נדרש האנליטיקאי, עדות באשר לעבודתו כאנליטיקאי, יש לקחת בחשבון את העדה. האם הג'יאפ הינו שם לעדה של אנשים ההולכים בדרך אחד אחד? אין ספק שהצורה של ההתכתבות, שהובאה לידיעתך, מייצרת לכל היותר עדה של ריב ומדון. נושא עדותם של אנליטיקאים בכירים על עבודתם יכול היה להתדיין באופן רציני על ידי הקהילה האנליטית, אבל אין הוא יכול להיות נדון במסגרת של "ציוץ" נוסח טראמפ. האם בשיח זה אפשר לומר לג'יאפ "אתה הנך עדי" ולהעיד על המקום בו אתה משלם בהווייתך? להבנתי, האחריות של מי שרואים עצמם אנליטיקאים, כלומר כאלו שכמו לאקאן מוכנים לעזוב את ביתם ולו בלבד שלא תילקח מהם הזכות להכשיר את הדור הבא, היא לשים את הפוליטיקות הלא מעניינות הללו בספרי ההיסטוריה ולאפשר לנו לבנות פה עדה לאקאניאנית מפוארת.

אלעזר לוי

יש דברים שהמענה ההולם להם הוא שתיקה. לא כך הדבר כשמדובר בדברי לעג ולשון הרע שפורסמו ברבים בג'יאפ-דיון, שאמור להוות זירה לשיח קולגיאלי מקצועי של חברי הקהילה האנליטית. ראשית יש להוקיע את ההשתלחות הפרסונלית ואת הפומביות שניתנה לה בג'יאפ-דיון, כמו גם את שתיקתם של חברים בקהילה. הפיגוע הזה חורג אל מעבר לפרסונלי, הן בהתייחסו לאותם רבים חסרי שם, של הקהילה כולה, והן בשאלות הנוקבות שהוא מעלה ביחס לתפקידה של האסכולה ככלל ובאופן ספציפי ביחס לעתידה של האסכולה הישראלית שנותנת מקום לאופן ביטוי שכזה בתכתובת מוסדית.

דווקא בעידן של הפסיכואנליזה הישומה והקריאה של מובילי האסכולה לפנות אל החברתי והפוליטי, כדאי שנחזור ונשאל את עצמנו, כיחידים וכקהילה, כמה שאלות יסוד הנוגעות לאתיקה של הפרקטיקה האנליטית, למהותו של האקט האנליטי ולאיווי של האנליטיקאי. שאלות אלה צריכות להיות נר תמיד לרגלנו ולהישמר מכל משמר מהמקום שבו הזדהות עם תפקיד האנליטיקאי עלולה להוביל לעמדה של אדון ואף לסכנה של היות כמו "שופט-תליין".

אני מבקשת לקרוא מעל במה זו לשיח אחר, לקהילה אנליטית שנותנת מקום מקצועי, קולגיאלי ומכבד לפעולה ולפואטיקה הסינגולרית של כל אחד מהחבריה ושמוצאת את הדרך לחצות את החומות של הצרות "החסידיים", שומים או לא שומים, לפעולה משותפת שיכולה לעשות הבדל הן כלפי פנים והן כלפי חוץ.

רויטל יצחקי

ועוד...

תגובות נוספות מתוך תכתובת פנימית של חברי תפס"ן

לקהילת תפס"ן היקרים, הגעתי לישראל כתיירת, וכבר אז חיפשתי את הקהילה הלאקאניאנית המקומית. כשעליתי לישראל שנה לאחר מכן זו היתה התגובת שלי. מאז אני מכירה את האמירות המעליבות האלו, שמתעקשות בכל עשייה טובה, בכל סמינר ובכל דיון, לא משנה מי נוכח וכמה מחשבה, עבודה או הכשרה יש מאחוריהם. המון נסיונות נעשו לעצור את ההרס הזה. מצאתי רק שמה שעובד זו עשייה טובה כמו זאת שקיימת בתפס"ן. יש עוד, והיו גם בעבר. אני הייתי מהעייפים, גם זה חלף. אין בי אדישות. אך אני לא חושבת שיש בישראל קהילה של עבודה. יש עבודה. וכשיש מפגש או התכתבות תמיד יש סיכוי טוב להופעת ההרס. ההימור כבר בפעולה מזמן, וזו הוכחה של ממש שאפשר. אני מכירה את גבי מאז שאני כאן בישראל. זו לא הפעם הראשונה שנאלץ לקרוא מילים עלובות. זו גם לא הפעם הראשונה שעמדתי מועילה כל כך לאנליטיקאים נוספים. מרסלה ברוסקי

***

גבריאלי, חברים תפסנים שלום,

מזה יומיים שאני מתלבטת מה לומר. מצד אחד, לא רציתי להעלות לרמה של אמירה דברי גידוף שעברו ללא סינון. מצד שני, לא רציתי גם להמשיך כאילו "רק" ירד גשם ולא מדובר ביריקה בפרצוף של קולגה וידיד. חיפשתי גם מהו הקשר בין עניין זה לבין הנושא שמערכת זמן תפס"ן הציעה לנו. המייל ששלחה מרסלה עזר לי להבין שאם יש קשר או אם אין קשר, החשוב הוא שמוליכים לעבודה. הגיליון הבא של זמן תפס"ן יהיה עדות חיה מיידית של קהילה בעבודה. כמו שכתב הסופר: "הכלבים נובחים סנצ'ו, סימן שאנחנו מתקדמים".

שבת שלום
דיאנה

דיאנה שלום שלום ,

ראשית טוב שההתלבטות הצליחה להגיע לסיומה במכתבך היפה והברור. יחד עם זאת לא הייתי רוצה להשאיר את העניין בתחומיה של יריקה בפרצוף. עם כל הכאב ביחס ליריקה היא לא העיקר. אפשר לומר שהמאמץ שלי הוא להעלות את ההתרחשות מהבור הנמוך של היריקה אל ההר היותר גבוה של האמירה, כי רק משם אפשר יהיה לייצר המצאה בקשר של תפס"ן והאסכולה בארץ. אפשר בקלות כמובן לפספס את ההזדמנות ולא להבין את הדבר ולצרף את האירוע לרשימה הענקית של אירועים מסוג זה גם ביחס לתפס"ן וגם ביחס אלי. אבקשך על כן, למרות הקושי שמישהו יקרא לך את מה שכתבתי על מנת שתצטרפי לכיוון הזה. שלך, גבריאלי

(על אף שאני לא בטוחה שעדיין יהיה בוקר כשאצליח לסיים לכתוב) גבריאלי, חברים. המכתב שכתבתי אתמול נכתב אחרי שקראתי וגם הקריאו לי את מה שכתבת. כפי שאמרתי, לא רציתי להשאיר את ההתרחשות בגדר ה"יריקה" כי זיהיתי משהו שלא הצלחתי לנסח אותו. שמחתי לקרוא בדברים שלך ניסוח מדויק: הזדמנות "לייצר המצאה בקשר של תפס"ן והאסכולה בארץ".

אתה יודע שאני רואה בהקמה של תפס"ן אקט פוליטי, כפי שאני רואה זאת בדיעבד בהקמת משעולים, התחנה הפסיכואנליטית ברמת השרון ועוד מוסדות כאלו ששורשיהם בהקמת הג'אפ והסקציה הקלינית בישראל. בהכוונת מילר, בזמנו קשרתי את משעולים ל-RI³. זאת אומרת שהקשר היה למכון של השדה הפרוידיאני ולא לאסכולה.

אני חושבת שלייצר קשר עם המכון או עם האסכולה זה גם אקט פוליטי. כמו כל אקט הוא אקט של האחד. נזכרתי במשהו, שרק עכשיו אני מבינה: נסעתי לפריז לפגוש את מילר, כדי לספר לו על הקמת משעולים. נסעה איתי עמיתה, שהייתה מעורבת בהקמתו, אבל מילר לא היה מוכן שהיא תצטרף לפגישה.

נוכל לדון אם אנחנו רוצים קשר עם השדה הפרוידיאני - ואם כן, איזה סוג קשר ומהו הנתב שנבחר. אך האקט הוא של האחד.

אני אקרא שוב את דבריך.

בינתיים שוב שבת שלום. דיאנה

***

שלום גבריאלי, חברים

למרות שאיני חבר עמותה פעיל מאוד, הרגשתי חובה להגיב על הדברים.. אתמול בערב קראתי את התכתובת יחד עם מכתבו של גבריאלי. תחילה, מכיוון שלא הבנתי במה מדובר, הלכתי לקרוא את התכתובות של הג'אפ-דיון.

אכן הערה אומללה, שנישאה על גבי אמירת ברכות, דבר שהדהים אותי. אני מסכים שאין באסכולה בארץ קהילה עובדת עם שיח פורה ומפרה. תפס"ן הוא מאמץ בכיוון זה, לייצר קהילה עובדת סביב איווי.

הפירוש הפוליטי שגבריאלי נתן במאמרו למילים העלובות של ה"קולגה" בתכתובת שהוזכרה, הוא מעניין ויכול להיות פורה מאוד. אך אני חייב להודות, הוא גם עורר אצלי מועקה מסוימת. ההשתייכות הקבוצתית בפסיכואנליזה היא פעולה סובייקטיבית מורכבת, הטומנת בחובה בעיה תמידית עבור הפרט. אף קבוצה אנליטית אינה חפה מהאפקטים הקבוצתיים, מהאפקטים של ההמון ונדרשות המצאות תמידיות להילחם באפקטים כאלו. עבורי הקושי מוכפל, מאחר והפרובלמטיקה שבהזדהות הקבוצתית או קהילתית, היוותה ומהווה עבורי חלק מסימפטום ילדות עיקש. בכל פעם שהאחר מאלץ אותי להציג את תעודת הזהות שלי - אמור מי אתה ולמי אתה שייך, צפה בי אותה חרדה נושנה.

שאלתי את עצמי האם מדובר כאן למעשה במעין פרשת דרייפוס, כפי שהיא היוותה עבור הרצל הצעיר; אירוע אשר כונן את הרצל כיהודי ואשר חשף עבור רבים מבני דורו את האמת של השיח האירופאי.

האם עבור חברי תפס"ן מדובר ברגע כזה? האם מול הפרשה הנוכחית חייב כל אחד מחברי תפס"ן לבחור או לגלות כי הוא "תפס"ן, כפי שהרצל הבין בגופו אז כי הוא יהודי?

אם נצליח להיות קהילה אשר מתוך קריאה אמיצה של אירוע עלוב זה, מכוננת את עצמה כקהילה אשר באמת ובתמים כוללת בתוך עצמה את אי ההזדהות ואי הזהות באופן הרציני והעמוק ביותר, כי אז אנחנו קהילה אנליטית.

בברכת חג ואירוח.

זיו נוימן

בוקר טוב חברים,

מלאכת הכתיבה קשה לי, יחד עם זאת תגובתי לדבריה של הקולגה שהכתימה קהילה שלמה מעל במת הג'אפ-דיון נכתבה באבחה ונשלחה באותה נשימה. אני למדה שתגובתי, שנשלחה לג'אפ דיון, כמו גם אלה של חברים נוספים בתפס"ן, לא תפורסם. זוהי עוד צורה של מחיקת שם; מחיקת השם של תפס"ן, שנעשתה מול קולגה בחו"ל והגיעה לידיעתנו עוד קודם לכן, מחיקת שמו הפרטי של גבריאלי, מחיקת שמותינו בהפיכה לרבים חסרי שם שבנוסף, אינם רשאים להשיב לנכתב עליהם, בשל כך שאינם רשומים בג'אפ.

מותר לומר שבתגובה ששלחתי, אף כי הוקעתי את הפרסונלי, הלכתי אל מעבר, אל מה שניתן לחלץ כשאלות או כידע עבור הפרקסיס שלנו.

אפשר להחליף את ה-ק של המפוקח ולחליפין המפקח ל-כ של המפוכח, בדומה להחלפה הפורייה מקבילה בין ק' לבין כ', שנעשתה בלימוד שלנו בתפס"ן בהפיכה של ה'קליניקה' - ל'כליניקה'. אנליזה מפוכחת היא אנליזה שסופה צניעות, שבסופה זה הבוחר להפוך לאנליטיקאי בוחר בזה כתפקיד, כהביה ולא כהוויה. כמה שעומד לרשותו, שהוא יכול להביא מתוך מרחק הכרחי מהפרסונה שלו, ולא כהזדהות שטמונה בה סכנה רבה, הזדהות שבה הכריזמה אינה מרוסנת, העלולה להפוך אנליטיקאים לאדונים וחמור מזה, להוביל לעמדה כמו זו של שופט-תלין, ולטהרנות שסופה בהדרה או אף במחיקת שם.

אנליזה מפוכחת סופה בהבנה של משהו לגבי האקסטימי כמקום הכרחי, כל אחד וצורתו למקם-להתמקם באקסטימיות שלו. אולי זאת דרך נוספת לתאר את הנשירה כמשימה נפשית ואת הנשירה המוצלחת כמציאת המרחק הנכון בכל אופניו ומובניו: בין גופך לנפשך כפי שאפרת הזכירה לנו בתגובה שלה, בין ובין האחר, בהתמקמותך בתוך הקבוצות אליהן אתה שייך ובתוכן אתה פועל, בין הפרסונה שלך לפרקטיקה שלך, בין ובין ההשתייכות המוסדית שלך ועוד..

האירוע הזה מעלה בפני שאלה ביחס לאקסטימיות המוסדית שלי, ומעבר לכך שאלות ביחס לתפקידה של האסכולה בכלל ובאופן ספציפי ביחס לעתידה של הקהילה האנליטית בישראל. ההקמה של תפס"ן הינה פרדיגמאטית גם במובן הזה כסימון של דרך, של אפשרות ליצור מרחב לפעולה אנליטית משותפת, פורייה, ישומה ומחדשת על גבי האיווי של האחד-אחד, נתינת מקום קולגיאלי ומכבד לפעולה ולפואטיקה הסינגולרית של כל חבר, ויחד עם זאת לא להפוך ל"א", גם אם הפיתוי הוא רב. אנו פועלים מן ההתחלה לרשום את עצמנו כמוסד אנליטי בארץ ובעולם ולכונן קשרים ופעולות משותפות. אנו עסוקים לא פחות במאמץ לחלץ, לנסח ולרשום את הידע המיוחד שנצבר בפעולה שלנו לטובת הפסיכואנליזה כולה. זאת התשובה הראויה.

רויטל יצחקי

***

בהזדמנות זו

הנה שוב אני לומד ממך כיצד פועל אנליטיקאי. כיצד עושים דברים עם מילים. על אף שהמילים חדות ושפלות, הנה הן משמשות להמצאה, מייצרות ידע.

אני רואה את האופן בו אתה מסיט את האמוציות לעבר הפרקטיקה, ובכך כפי שניסחת, מפריד את הפרקסיס וההוויה, או מעניק מימד אתי לפיצול הסובייקטיבי ואני תוהה, האין זו התורה כולה על רגל אחת?

האין זו אותה אפשרות של הסטה שאנו מציבים כיעד אנליטי? האין זה מה שמדובר בהעברה- בחצייה מעבר לה, להיות למי שלא ניתן עוד להעליב אותו, זה שלא מפנה את האצבע המאשימה אל האחר, כי

עמדתו כעת מאפשרת לו להכיר במימד השוגה של אותה פנייה אל האחר ובכך גם לנקוט אחריות סובייקטיבית?

לא היה טוב יותר אילו היינו קהילה של מסיטים? או שמא תתקוממנא הממונות על הדרמה? מה שהוסט ממעמד של יריקה בפרצוף להגדרה של התמקמות מוסדית ביחס למוסד אחר, נישא על גבי אותה חתרנות שבין הפנים והחוץ, וזה מזכיר לי איך במילים אחרות כבר אמרת לי את זה לפני שנים רבות. למען האמת גם ביחס לחיי החברתיים הייתה זו עמדתך תמיד. אמנם לקח לי כמה שנים כדי שאסכים לשמוע, והנה אני רואה במכתבך זה, הגדת חובה לכל נער מתבגר הלום חברה. זו באמת לא הפעם הראשונה שקורה דבר מה מן הסוג הזה ובאורח פלא אלו הזמנים בהם אתה מצליח למסור באופן חד וברור משהו על הפרקסיס שלך, הצגת מקרה אם נרצה. עבורי, מעבר להיותי גאה, אני לומד.

יהונתן דהן

